

PROIECT

**privind exercitarea funcției de procuror șef al
Direcției Naționale Anticorupție
din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și
Justiție**

SORIN ARMEANU

Prim procuror al Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui

CUPRINS

CAPITOLUL I Prezentarea sintetică a Direcției Naționale Anticorupție;

1. Organizarea și funcționarea Direcției Naționale Anticorupție;
2. Atribuțiile Direcției Naționale Anticorupție;
3. Competența Direcției Naționale Anticorupție;
4. Atribuțiile procurorului șef direcție;
5. Cooperarea internațională;
6. Particularități în organizarea Direcției Naționale Anticorupție;
7. Capacitatea administrativă și operațională a Direcției Naționale Anticorupție;
8. Activitatea de urmărire penală și judiciară desfășurată de Direcția Națională Anticorupție.

CAPITOLUL II Disfuncții și vulnerabilități identificate în activitatea direcției;

CAPITOLUL III Soluții propuse pentru înlăturarea disfuncțiilor și vulnerabilităților identificate;

CAPITOLUL IV Propuneri pentru îmbunătățirea activității manageriale a direcției;

CAPITOLUL V Compatibilitatea proiectului managerial cu strategia Ministerului Public pentru anul în curs și Strategia Națională Anticorupție din perioada anilor 2016-2020.

CAPITOLUL I

Prezentare sintetică a Direcției Naționale Anticorupție

Prin O.U.G. 43/2002 aprobată și modificată prin Legea 503/2002 s-a înființat Direcția Națională Anticorupție, ca structură cu personalitate juridică, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin reorganizarea Parchetului Național Anticorupție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție conduce Direcția Națională Anticorupție prin intermediul procurorului șef al acestei direcții. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează conflictele de competență apărute între Direcția Națională Anticorupție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public.

Direcția Națională Anticorupție este independentă în raport cu instanțele judecătorești și cu parchetele de pe lângă acestea, precum și în relațiile cu celelalte autorități publice, exercitându-și atribuțiile numai în temeiul legii și pentru asigurarea respectării acesteia.

1. Organizarea și funcționarea Direcției Naționale Anticorupție

Prin actul normativ arătat mai sus dar și prin regulamentul de ordine interioară a Direcției Naționale Anticorupție aprobat prin Ordinul 1643/C/2015 al ministrului justiției s-au reglementat organizarea și funcționarea direcției dar și repartizarea posturilor și atribuțiile de serviciu ale acestora.

Direcția Națională Anticorupție este condusă de un procuror șef care este asimilat prim-adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție este ajutat de 2 procurori șefi adjuncți, asimilați adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În activitatea sa procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție este ajutat de 2 consilieri, asimilați consilierilor ai procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție este **ordonator principal de credite**. Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Direcției Naționale Anticorupție se asigură de la bugetul de stat, fondurile destinate Direcției Naționale Anticorupție fiind

evidențiate distinct în bugetul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Anual se constituie un depozit în valoare de cel puțin 2 milioane lei (RON) pentru acțiuni privind organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante de corupție, la dispoziția procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție. Această sumă este prevăzută la titlul "Cheltuieli materiale și servicii" în bugetul Direcției Naționale Anticorupție, iar modul său de gestionare și de utilizare se va stabili prin ordin al procurorului șef al acestei direcții.

Direcția Națională Anticorupție este organizată în secții conduse de procurori șefi secție, ajutați de procurori șefi adjuncți secție. Secțiile se înființează și se desființează prin ordin al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform O:U:G:43/2002 în cadrul Direcției Naționale Anticorupție se pot înființa servicii teritoriale, servicii, birouri și alte compartimente de activitate, prin ordin al procurorului șef al acestei direcții.

Legea 304/2004 privind organizarea judiciară a fost modificată prin Legea 207/2018 astfel că înființarea serviciilor, birourilor și a altor compartimente se va putea face pe viitor numai cu avizul conform al Secției pentru procurori din cadrul C.S.M.(art.86alin.1).

Sediul serviciilor teritoriale și circumscripția acestora se stabilesc de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, de regulă, în localitățile în care își au sediul parchetele de pe lângă curțile de apel și în raport cu circumscripția acestora.

Serviciile teritoriale, serviciile și birourile sunt conduse de procurori-șefi.

La nivel central, Direcția Națională Anticorupție este organizată, în prezent, în **secții, servicii, birouri și alte compartimente de activitate**, după cum urmează: 3 secții, 8 servicii, 1 departament economico-financiar, 9 birouri, 8 compartimente și o formație. Acestea sunt următoarele:

a) Secția de combatere a corupției:

- Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze de corupție;
- Serviciul de combatere a corupției în justiție;
- Serviciul de combatere a corupției la nivel înalt;

b) Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție:

- Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție:

- Biroul de combatere a infracțiunilor comise în legătură cu achizițiile publice;
- Serviciul de combatere a macrocriminalității economico-financiare;
- Biroul de combatere a infracțiunilor care aduc prejudicii bugetului public;

- Serviciul de combatere a infracțiunilor de corupție împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene.

c) Secția judiciară penală:

- Serviciul de reprezentare la Înalta Curte de Casație și Justiție I;
- Serviciul de reprezentare la Înalta Curte de Casație și Justiție II;
- Serviciul de reprezentare la alte instanțe;
- Biroul de reprezentare la alte instanțe;

d) Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari;

e) Serviciul specialiști:

- Compartimentul specialiști antifraudă;

f) Serviciul resurse umane, perfecționare profesională și documentare, registratură, grefă, arhivă și relații cu publicul:

- Compartimentul resurse umane, perfecționare profesională și documentare;
- Compartimentul registratură, grefă, arhivă și relații cu publicul;

g) Serviciul de cooperare internațională și programe:

- Biroul de legătură cu instituții similare din alte state;

h) Serviciul informațiilor clasificate și de centralizare a datelor privind corupția:

- Biroul pentru tehnologia informației și comunicației (I.T.);

i) Compartimentul de investigații financiare;

j) Biroul de informare și relații publice;

k) Serviciul tehnic:

- Biroul tehnic;
- Biroul telecomunicații;
- Compartimentul de intervenție și escortă;

l) Departamentul economico-financiar și administrativ:

- Serviciul financiar, buget, contabilitate și salarizare:
 - Biroul buget și contabilitate;
 - Biroul salarizare și decontări;
- Serviciul investiții, achiziții și administrativ:
 - Biroul administrativ, întreținere și deservire;
 - Formația de întreținere și deservire;
 - Biroul logistic și parc auto.
- Compartimentul de achiziții publice;

m) Compartimentul de protecția muncii:

- Comitetul de securitate și sănătate în muncă.

La nivel teritorial funcționează **14 servicii și un birou teritoriale** cu aceleași circumscripții și sedii ca și cele pentru curților de apel. Singurul birou teritorial care mai funcționează este la Baia Mare și face parte din serviciul teritorial Cluj iar singurul serviciu teritorial corespunzător unei curți de apel ce a fost unit cu structura centrală este cel din București.

Direcția Națională Anticorupție se încadrează cu procurori, ofițeri și agenți de poliție judiciară, specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic și în alte domenii, personal auxiliar de specialitate, precum și personal economic și administrativ, în limita posturilor prevăzute în statul de funcțiuni, aprobat potrivit legii.

Potrivit Legii 304/2004, până în prezent, pentru a activa în cadrul D.N.A. **procurorii** trebuiau să aibă, pe lângă celelalte condiții, o vechime de **6 ani** în magistratură. Condițiile de admitere erau prevăzute de lege în art.87. **Prin adoptarea Legii 207/2018 condițiile pe care trebuie să le îndeplinească procurorii și procedura de admitere în cadrul structurii s-au modificat astfel că art.87 are următorul cuprins:**

„(1) Direcția Națională Anticorupție se încadrează cu procurori numiți prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, la propunerea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în urma concursului organizat în acest sens, în limita posturilor prevăzute în statul de funcții, aprobat potrivit legii.

*(2) Pentru a fi numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă, cel puțin **8 ani** vechime în funcția de procuror sau judecător și să fi fost declarați admiși în urma unui concurs susținut în fața Secției de procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.”*

În scopul efectuării cu celeritate și în mod temeinic a activităților de descoperire și de urmărire a infracțiunilor de corupție, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție funcționează ofițeri de poliție, **constituind poliția judiciară a Direcției Naționale Anticorupție.**

Ofițerii și agenții de poliție judiciară își desfășoară activitatea numai în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, sub autoritatea exclusivă a procurorului șef al acestei direcții. Ofițerii și agenții de poliție judiciară pot efectua numai acele acte de cercetare penală

dispușe de procurorii Direcției Naționale Anticorupție și își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control al procurorului.

Dispozițiile procurorilor din Direcția Națională Anticorupție sunt obligatorii pentru ofițerii de poliție judiciară. Actele întocmite de ofițerii de poliție judiciară din dispoziția scrisă a procurorului sunt efectuate în numele acestuia.

Detașarea ofițerilor și a agenților de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție se face, **la propunerea nominală a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție**, prin ordin al ministrului administrației și internelor, iar numirea acestora în funcții se face prin ordin al procurorului șef al acestei direcții.

Ofițerii și agenții de poliție judiciară sunt **detașați** în interesul serviciului pe o perioadă de **6 ani**, cu posibilitatea prelungirii detașării în funcție, cu acordul acestora. Detașarea ofițerilor și a agenților de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție încetează înaintea împlinirii perioadei prevăzute la alin. (6) prin revocarea din funcție dispusă prin ordin motivat al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție.

Ofițerii și agenții de poliție judiciară, pe perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru ofițerii de poliție și agenții de poliție, cu excepțiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență. **Atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul administrației și internelor privind drepturile și răspunderile ce revin ofițerilor și agenților de poliție judiciară se exercită de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție.** Atribuțiile privind acordarea gradelor profesionale pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară se exercită de ministrul administrației și internelor, la propunerea procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție.

Ofițerii și agenții de poliție judiciară își desfășoară activitatea în cadrul secțiilor, serviciilor sau al altor compartimente de activitate, fiind repartizați prin ordin al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție.

În cadrul Direcției Naționale Anticorupție sunt numiți, prin ordin al procurorului șef al acestei direcții, cu avizul ministerelor de resort, **specialiști cu înaltă calificare** în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice în activitatea de urmărire penală.

Aceștia au calitatea de funcționar public și își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control nemijlocit al procurorilor din cadrul direcției.

În cadrul D.N.A. activează și specialiști antifraudă detașați din cadrul A.N.A.F – Direcția de Combatere a Fraudelor dintre inspectorii antifraudă ai acestei instituții.

Detașarea se face pe o perioadă de 3 ani cu posibilitatea prelungirii. Toți specialiștii activează în cadrul serviciului specialiști.

2. Atribuțiile Direcției Naționale Anticorupție

conform art.3 din O.U.G. 43/2002 sunt următoarele:

- efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Codul de procedură penală, în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și în prezenta ordonanță de urgență, pentru infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000 care sunt, potrivit art. 13, în competența Direcției Naționale Anticorupție;
- conducerea, supravegherea și controlul actelor de cercetare penală, efectuate din dispozițiile procurorului de către ofițerii de poliție judiciară aflați sub autoritatea exclusivă a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție;
- conducerea, supravegherea și controlul activităților de ordin tehnic ale urmăririi penale, efectuate de specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție;
- sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, cu modificările ulterioare, care sunt, potrivit art. 13, în competența Direcției Naționale Anticorupție;
- participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată;
- exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege;
- studierea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează corupția, elaborarea și prezentarea propunerilor în vederea eliminării acestora, precum și pentru perfecționarea legislației penale;
- elaborarea raportului anual privind activitatea Direcției Naționale Anticorupție și prezentarea acestuia Consiliului Superior al Magistraturii și ministrului justiției, nu mai târziu de luna februarie a anului următor, iar ministrul justiției va prezenta Parlamentului concluziile asupra raportului de activitate a Direcției Naționale Anticorupție;
- constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul faptelor de corupție;

- exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

3. Competența Direcției Naționale Anticorupție

Potrivit art.13 din O.U.G. 43/2002 sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție **infraacțiunile prevăzute în** Legea nr. 78/2000, cu modificările și completările ulterioare, săvârșite în una dintre următoarele condiții:

a) dacă, indiferent de calitatea persoanelor care le-au comis, au cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 200.000 euro ori dacă valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție este mai mare decât echivalentul în lei a 10.000 euro;

b) dacă, indiferent de valoarea pagubei materiale ori de valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, sunt comise de către: deputați; senatori; membrii din România ai Parlamentului European; membrul desemnat de România în Comisia Europeană; membri ai Guvernului, secretari de stat ori subsecretari de stat și asimilații acestora; consilieri ai miniștrilor; *judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și ai Curții Constituționale; ceilalți judecători și procurori; membrii Consiliului Superior al Magistraturii;* președintele Consiliului Legislativ și locuitorul acestuia; Avocatul Poporului și adjuncții săi; consilierii prezidențiali și consilierii de stat din cadrul Administrației Prezidențiale; consilierii de stat ai prim-ministrului; membrii și auditorii publici externi din cadrul Curții de Conturi a României și ai camerelor județene de conturi; guvernatorul, prim-viceguvernatorul și viceguvernatorii Băncii Naționale a României; președintele și vicepreședintele Consiliului Concurenței; ofițeri, amirali, generali și mareșali; ofițeri de poliție; președinții și vicepreședinții consiliilor județene; primarul general și viceprimarii municipiului București; primarii și viceprimarii sectoarelor municipiului București; primarii și viceprimarii municipiilor; consilieri județeni; prefecți și subprefecți; conducătorii autorităților și instituțiilor publice centrale și locale și persoanele cu funcții de control din cadrul acestora, cu excepția conducătorilor autorităților și instituțiilor publice de la nivelul orașelor și comunelor și a persoanelor cu funcții de control din cadrul acestora; avocați; comisarii Gărzii Financiare; personalul vamal; persoanele care dețin funcții de conducere, de la director inclusiv, în cadrul regiilor autonome de interes național, al companiilor și societăților naționale, al băncilor și al societăților comerciale la care statul este acționar majoritar, al instituțiilor publice care au atribuții în procesul de privatizare și al unităților centrale financiar-bancare; persoanele prevăzute la art. 293 și 294 din Codul penal.

Prin adoptarea Legii 207/2018 competența după calitatea persoanei în ceea ce privește urmărirea penală a magistraților revine viitoarei Secții pentru investigarea infracțiunilor din justiție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție(art 88 ind. 1 din Legea 304/2004 modificată prin legea arătată mai sus). Această secție trebuie să fie funcțională până la sfârșitul lunii octombrie 2018.

c) Infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție (indiferent de cuantumul prejudiciului) la fel ca și infracțiunile prevăzute la art. 246, 297 și 300 din Codul penal (dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro).

În cazul în care dispune disjungerea în cursul urmăririi penale, procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție poate continua efectuarea urmăririi penale și în cauza disjunsă.

Urmărirea penală în cauzele privind infracțiunile arătate mai sus săvârșite de militarii în activitate, se efectuează de procurori militari din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, indiferent de gradul militar pe care îl au persoanele cercetate.

Direcția Națională Anticorupție este autorizată să dețină și să folosească mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea și stocarea informațiilor privitoare la faptele de corupție prevăzute în Legea nr. 78/2000, cu modificările ulterioare, în condițiile legii. Orice informație cu valoare operativă de altă natură se transmite de îndată autorităților abilitate prin lege, pentru verificarea și valorificarea acestora.

Pentru buna desfășurare a urmăririi penale procurorii Direcției Naționale Anticorupție pot dispune măsuri specifice de protecție a martorilor, a experților și a victimelor, potrivit legii.

Serviciile și organele specializate în culegerea și prelucrarea informațiilor au obligația de a pune la dispoziție Direcției Naționale Anticorupție, de îndată, datele și informațiile deținute în legătură cu săvârșirea infracțiunilor privitoare la corupție.

Serviciile și organele specializate în culegerea și prelucrarea informațiilor, la cererea procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție sau a procurorului anume desemnat de acesta, îi vor pune la dispoziție datele și informațiile neprelucrate.

4. Atribuțiile procurorului șef direcție

Procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, conform **art. 7 al regulamentului de ordine interioară** al structurii, îndeplinește atribuții în toate domeniile (*interpersonal, informațional și decizional*) după cum urmează:

a) conduce și coordonează întreaga activitate a Direcției Naționale Anticorupție, luând măsuri pentru buna organizare și funcționare a acesteia;

b) urmărește repartizarea cauzelor sau, după caz, repartizează cauze, în raport cu criterii obiective, precum: specializarea și pregătirea procurorului, volumul de activitate, complexitatea și operativitatea soluționării cauzelor, conflictele de interese sau incompatibilitățile în exercitarea funcției;

c) ia măsuri pentru respectarea programului de activitate și folosirea eficientă a timpului afectat acestuia de către întregul personal al Direcției Naționale Anticorupție, pentru îndeplinirea la timp și în condiții de calitate a lucrărilor și pentru stabilirea unor raporturi de serviciu care să asigure realizarea corespunzătoare a atribuțiilor;

d) convoacă și prezidează Adunarea generală a procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

e) convoacă colegiul de conducere și prezidează ședințele acestuia;

f) înființează și desființează secțiile Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, și dispune cu privire la înființarea și desființarea serviciilor și birourilor teritoriale, a serviciilor, birourilor și a altor compartimente de activitate de la nivel central;

Pe viitor înființarea, desființarea serviciilor, birourilor și compartimentelor se va putea face numai cu avizul C.S.M.

g) numește și revocă procurorii Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii;

Odată cu modificarea Legii 304/2004 prin Legea 207/2018 numirea procurorilor în cadrul D.N.A. se va face la propunerea C.S.M. iar revocarea lor din funcție se va face cu avizul consiliului.

h) propune Consiliului Superior al Magistraturii numirea sau revocarea procurorilor din funcțiile de conducere ale Direcției Naționale Anticorupție, potrivit legii;

i) propune procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție delegarea procurorilor la Direcția Națională Anticorupție;

j) numește și revocă ofițerii și agenții de poliție judiciară ai Direcției Naționale Anticorupție, potrivit legii;

k) exercită atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul afacerilor interne, privind drepturile și răspunderile ce revin ofițerilor și agenților de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

l) propune ministrului afacerilor interne acordarea gradelor profesionale pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară;

m) numește, cu avizul ministerelor de resort, specialiști cu înaltă calificare în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii;

n) numește personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, personalul auxiliar de specialitate, personalul conex și personalul economic și administrativ, respectiv funcționarii publici și personalul contractual, inclusiv consilierul pentru afaceri europene din cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

o) dispune delegarea, promovarea în funcții de conducere, în trepte sau grade profesionale, transferarea, suspendarea, încetarea contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu și aplicarea sancțiunilor disciplinare pentru personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, personalul auxiliar de specialitate, personalul conex, personalul economic și administrativ, respectiv funcționarii publici și personalul contractual, inclusiv consilierul pentru afaceri europene, în condițiile legii;

p) repartizează procurorii și celelalte categorii de personal din cadrul Direcției Naționale Anticorupție pe secții, servicii, birouri și alte compartimente de activitate;

q) asigură și verifică modul de respectare a dispozițiilor legale, a ordinelor și a regulamentelor de către întregul personal;

r) numește și eliberează din funcție, prin ordin, consilierii procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție;

s) exercită controlul asupra activității procurorilor și a întregului personal din subordine, direct sau prin procurori anume desemnați;

t) stabilește indemnizațiile de încadrare brute lunare sau salariile de bază brute, precum și alte drepturi pentru personalul Direcției Naționale Anticorupție;

u) acordă sporuri la salariu pentru specialiști, personalul auxiliar de specialitate, personalul conex, personalul economic și administrativ, respectiv funcționarii publici și personalul contractual, inclusiv consilierul pentru afaceri europene, în condițiile legii;

v) acordă premii personalului Direcției Naționale Anticorupție, potrivit legii, cu încadrarea în fondurile aprobate anual prin buget cu această destinație;

w) propune ministrului justiției aprobarea statelor de funcții și de personal ale Direcției Naționale Anticorupție;

x) analizează anual volumul de activitate al Direcției Naționale Anticorupție și, dacă se impune, face propuneri ministrului justiției pentru suplimentarea sau reducerea numărului de posturi, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii;

y) stabilește sediul serviciilor și birourilor teritoriale și circumscripția acestora;
z) prezintă Consiliului Superior al Magistraturii și ministrului justiției raportul anual privind activitatea Direcției Naționale Anticorupție;

aa) stabilește modul de gestionare și de utilizare a depozitului în valoare de 2 milioane lei prevăzut în bugetul anual al Direcției Naționale Anticorupție pentru acțiuni privind organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante de corupție;

bb) dispune cu privire la utilizarea parcului auto din dotarea Direcției Naționale Anticorupție, precum și la consumul de carburanți;

cc) sesizează comisia medicală de specialitate în cazul prevăzut la art. 62 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cazul prevăzut de art. 48 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare;

dd) organizează paza sediului Direcției Naționale Anticorupție și a celorlalte bunuri, precum și paza contra incendiilor, în condițiile legii;

ee) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

5. Cooperarea internațională

În baza O.U.G. 43/2002 la nivelul direcției se constituie un birou de legătură cu instituții similare din alte state în vederea consultării reciproce în cazul infracțiunilor de competență D.N.A. dar și pentru schimbul de date și informații cu privire la investigarea și urmărirea acestor infracțiuni.

La nivelul D.N.A. acest birou există în cadrul Serviciului de cooperare internațională și programe.

1. Particularități în organizarea D.N.A.

Compartimentul de investigații financiare

Compartimentul de investigații financiare funcționează în subordinea directă a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție. Este reglementat în regulamentul direcției (art.68) și are în structură *ofițeri de poliție judiciară* numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție și care au următoarele **atribuții**:

a) efectuează activitățile dispuse de procuror în legătură cu instituirea măsurilor asigurătorii în vederea recuperării prejudiciului, confiscării produsului infracțiunii și confiscării extinse;

b) efectuează investigații financiare, din dispoziția procurorului care efectuează urmărirea penală, în vederea identificării bunurilor asupra cărora urmează a se institui măsuri asigurătorii;

c) duc la îndeplinire ordonanțele prin care se iau măsuri asigurătorii;

d) în situația în care instanța desemnează Direcția Națională Anticorupție ca organ însărcinat cu punerea în executare a dispoziției de indisponibilizare, duc la îndeplinire aceste măsuri;

e) în situații justificate, cu acordul procurorului șef direcție, pot fi delegați pentru efectuarea oricăror acte de urmărire penală;

f) exercită orice alte atribuții prevăzute de legi, regulamente și ordine sau stabilite din dispoziția conducerii Direcției Naționale Anticorupție, în condițiile legii.

La nivelul serviciilor teritoriale, atribuțiile prevăzute mai sus sunt exercitate, cu precădere, de un ofițer de poliție judiciară, anume desemnat prin dispoziție scrisă de către procurorul șef al serviciului teritorial respectiv.

Serviciul tehnic

Serviciul tehnic are în componență **Biroul tehnic, Biroul de telecomunicații și Compartimentul de intervenție și escortă.**

În cadrul Serviciului tehnic pot fi înființate centre tehnice zonale, prin ordin al procurorului șef direcție. Serviciul este condus de un procuror iar birourile au un șef la conducere care nu este magistrat.

Compartimentul de intervenție și escortă cuprinde agenți de poliție judiciară care se subordonează procurorului șef serviciu, are ca îndatorii principale atribuțiile prevăzute la art. 63 lit. g) - j) din regulament și exercită orice alte atribuții prevăzute de legi, regulamente și ordine stabilite din dispoziția conducerii Direcției Naționale Anticorupție, în condițiile legii.

7. Capacitatea administrativă și operațională a D.N.A.

Din anul 2002 numărul posturilor prevăzute în cadrul direcției a crescut din cauza volumului de activitate aflat pe un trend ascendent. Suplimentarea posturilor s-a făcut prin H.G. 655/2006, H.G. 643/2014, H.G. 486/2015, H.G. 1022/2015.

În cadrul direcției sunt prevăzute în prezent următoarele posturi:

- 195 procurori;
- 260 ofițeri și subofițeri de poliție judiciară;

- 65 specialiști;
- 25 specialiști antifraudă;
- 109 posturi personal auxiliar de specialitate;
- 44 posturi personal conex;
- 89 posturi personal economic și administrativ.

Total posturi prevăzute: 787

Conform raportului de bilanț a activității D.N.A. pentru anul 2017 la sfârșitul anului trecut erau ***vacante 61 posturi*** din care: 16 de procurori, 19 de ofițeri de poliție judiciară, 7 de specialiști, 8 de specialiști antifraudă, 4 de personal auxiliar de specialitate, 1 de funcționar public, 4 de personal conex, 2 de personal contractual. ***Gradul de ocupare a posturilor de procuror a fost la finele anului trecut de 91,8%***

În prezent sunt ***vacante 7 posturi*** de procuror cu funcție de conducere (din care 1 procuror șef adjunct secție, 5 procurori șefi serviciu și 1 șef birou) și 3 de procuror cu funcție de execuție. Totodată numărul procurorilor delegați la D.N.A. de la alte parchete este 12. Sunt 26 procurori numiți în D.N.A. și delegați în funcție de conducere și 3 procurori de la alte parchete delegați în funcție de conducere. Din cadrul D.N.A. la alte parchete sunt delegați 2 procurori.

Bugetul structurii a fost în creștere de la an la an.

Astfel, în anul **2016** D.N.A. a dispus de 121256000 lei de la bugetul de stat și de 512000 lei din fonduri externe nerambursabile. În anul **2017** bugetul a fost de 174905405 lei de la stat și de 1980000 lei din fonduri externe nerambursabile. Gradul de ocupare a posturilor din structură a fost în fiecare an mai mare de 90%. Creșterea de buget s-a justificat prin măsurile luate pentru îndeplinirea condiționalităților din rapoartele de țară pentru România întocmite de Comisia Europeană în cadrul MCV dar și prin creșterea volumului de activitate al direcției până în anul 2016 inclusiv.

8. Activitatea de urmărire penală și judiciară desfășurată de D.N.A.

a) ***În cursul anului 2016 în cadrul activității de urmărire penală*** procurorii din D.N.A. au avut de soluționat **12353** dosare penale față de **10974** în anul 2015 înregistrându-se ***o creștere de 12,5%***. Au fost soluționate de către 120 procurori **3341** dosare din care **323** cu rechizitoriu și **80** cu acorduri de recunoaștere a vinovăției ceea ce reprezintă ***o creștere cu 13% față de anul 2015***. Din dosarele soluționate **1034** au depășit ***un an*** de la sesizare iar **728** au trecut de ***2 ani***. ***Au fost trimiși în judecată 1271 inculpați din care 114 erau persoane***

juridice și 102 erau arestați preventiv. Dintre inculpații arestați 426 au ocupat funcții de conducere, control sau demnități publice. **Au rămas nesoluționate 7566 cauze.**

Activitatea judiciară a fost desfășurată în același an de 46 procurori. S-au înregistrat 14957 participări(din care 93civile) în ședințele de judecată. Au fost verificate 4076 hotărâri și au fost declarate 249 apeluri și 539 contestații. **Procentul de admitere a căilor de atac a fost de 50,6%.** Au fost condamnați 879 inculpați iar **rata achitărilor a fost de 10,5%.** Volumul de activitate a fost mai mare cu 1,7% față de anul 2015 pe acest sector.

b) În cursul anului 2017 în cadrul activității de urmărire penală procurorii au avut de soluționat **11234** dosare ceea ce reprezintă **o scădere cu 9,1 %** față de anul anterior. Au fost soluționate **3893** dosare de către 106 procurori. **Au fost trimiși în judecată 997 inculpați din care 91 erau persoane juridice iar 22 au fost în stare de arest preventiv.** După calitatea persoanelor s-a constatat că dintre inculpații trimiși în judecată 329 ocupau funcții de conducere, control sau demnități publice.

S-au întocmit **381 rechizitorii și 93 acorduri de recunoaștere a vinovăției.** Dintre dosarele soluționate **1158** au depășit termenul de *lan* de la sesizare iar **1108** au trecut de 2 ani de la sesizare. **Au rămas nesoluționate 6078 cauze.**

Activitatea judiciară a fost desfășurată de 42 de procurori. S-au înregistrat 14052 participări(din care 70 civile) în ședințele de judecată. Au fost verificate 2633 hotărâri judecătorești și au fost declarate 253 apeluri și 475 contestații. **Procentul de admitere a fost de 45,7%** (333 admise din 686 soluționate). Au fost condamnați 713 inculpați. **Rata achitărilor a depășit 10%** însă eliminându-le pe cele dezincriminarea faptei rata se menține la aproape 10%.

c) În cursul anului 2018 procurorii au avut de soluționat în semestrul I 7946 dosare și au soluționat 1985. Au fost întocmite 104 rechizitorii.

Se remarcă faptul că-n ultimii 3 ani a scăzut constant numărul dosarelor de soluționat dar mai ales al celor nou înregistrate; de la 5251 cauze noi în anul 2016 la 3668 în anul 2017 și la 1868 în anul 2018.Totodată a scăzut numărul măsurilor de asigurătorii aplicate de procurori dar și numărul mandatelor de supraveghere tehnică.

În cursul anului 2016 măsurile asigurătorii luate în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune dispuse de procurori în cursul urmăririi penale s-a ridicat la suma de **2502,51 milioane lei**, ceea ce reprezintă o creștere de 45,17% față de anul anterior. S-au recuperat prejudicii în valoare de 4,29 milioane euro.

În cursul anului 2017 procurorii au aplicat *măsuri asiguratorii* în sumă totală de **764.000.000 lei**. S-au recuperat prejudicii în valoare totală de 2.540.669 de lei.

În ceea ce privește calitatea muncii, s-a constatat faptul că, *în cursul anului 2016*, din cei 1271 de inculpați trimiși în judecată, au fost achitați 128 de inculpați pe alte temeuri decât lipsa de pericol social și dezincriminarea faptei, ceea ce reprezintă o creștere cu 42,2% față de anul 2015.

În baza art. 18 ind. 1 din Codul penal anterior, au fost achitați 3 inculpați iar alți 3 au primit, de asemenea, soluții de achitare în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b din Codul de procedură penală, ca urmare a dezincriminării faptei.

Restituirea definitivă a cauzei la procuror s-a dispus în 4 dosare privind 15 inculpați, ceea ce reprezintă o pondere de 1,38% din totalul persoanelor judecate, procent aproximativ cu cel din anul anterior.

Calitatea muncii *în anul 2017* nu s-a îmbunătățit față de anul anterior. Astfel, din numărul total de persoane trimise în judecată, 121 au fost achitate. Dintre acestea, 29 au primit soluție de achitare ca urmare a dezincriminării infracțiunii de abuz în serviciu prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016. Un inculpat a fost achitat în temeiul art. 18 ind. 1 din vechiul Cod penal iar 91 de inculpați pe alte temeuri decât lipsa de pericol social sau Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016. Prin urmare, ponderea achitărilor a fost de 12,24%, mai mare decât în anul 2016.

Restituirea definitivă a cauzei la procuror s-a dispus în 4 dosare iar instanțele au dispus respingerea a 5 acorduri de recunoaștere a vinovăției.

De menționat că, în cursul anului 2017, Curtea Constituțională a pronunțat 20 de decizii care au influențat activitatea direcției, întrucât s-a constatat caracterul neconstituțional al unor prevederi din Codul penal, Codul de procedură penală sau Legea nr. 78/2000.

CAPITOLUL II

Disfuncții și vulnerabilități identificate în activitatea direcției

În ultimii 5 ani, Direcția Națională Anticorupție s-a remarcat prin faptul că a crescut constant volumul dosarelor soluționate dar și al celor de soluționat, precum și volumul activității judiciare. S-a remarcat însă, în cursul anului 2017, o relaxare a acestui trend de creștere și chiar o scădere a volumului de activitate atât în privința urmăririi penale, cât și în sectorul judiciar în semestrul II. Tocmai această relaxare ar fi trebuit să ajute procurorii să obțină rezultate mai bune în privința calității actelor întocmite. În anii 2016, 2017 și în semestrul I al anului în curs problema cea mai mare cu care se confruntă Direcția Națională Anticorupție este *calitatea muncii*, ceea ce constituie o *disfuncție* în buna funcționare a acestei structuri.

Astfel, în cursul anului 2016, s-au înregistrat 121 de inculpați achitați, din care doar 3 în baza unor dezincriminări ale faptelor penale. Acest număr mare a adus rata achitărilor la *peste 10%* din numărul total de inculpați trimiși în judecată.

În cursul anului 2017, numărul inculpaților achitați s-a menținut, însă doar 90 au fost achitați pe alte temeiuri decât cele privind dezincriminarea faptei sau lipsa pericolului social. Deși pare că ar fi vorba de o scădere, totuși rata achitărilor a urcat la *12,5%* întrucât s-a raportat la un număr mai mic de inculpați trimiși în judecată.

Rata achitărilor este de câteva ori mai mare decât cea înregistrată la D.I.I.C.O.T. - structură care soluționează deasemeni dosare complexe.

Ultimii ani, respectiv 2015, 2016, 2017, au dus la concluzia că procentul de admitere a căilor de atac declarate de către procurorii din cadrul D.N.A. a scăzut constant, ceea ce impune o analiză asupra calității motivării sau oportunității declarării căilor de atac.

Vulnerabilitățile identificate în activitatea Direcției Naționale Anticorupție sunt după cum urmează:

- experiența profesională scăzută și calitatea resurselor umane, în anumite situații;
- posturi de conducere și de execuție vacante;
- foarte multe situații care au umbrat imaginea direcției și care s-au soldat fie cu acțiuni și cercetări disciplinare, inclusiv a unor procurori cu funcție de conducere dar și cercetări penale pentru infracțiuni în legătură cu serviciul a unor procurori din cadrul unor structuri teritoriale.

În ultimii 5 ani, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție au fost încadrați foarte mulți procurori cu o vechime foarte mică în magistratură și care nu aveau experiență în materie de combatere a corupției, de investigare a infracțiunilor asimilate celor de corupție ori a infracțiunilor economico-financiare. Cei mai mulți dintre procurorii încadrați aveau vechimea minimă în magistratură pentru a pătrunde în cadrul acestei structuri și grad profesional de judecătore, astfel că experiența lor în investigarea infracțiunilor de competența Direcției Naționale Anticorupție era deosebit de limitată. Nu este o surpriză faptul că o serie de factori, precum *calitatea resurselor umane, dublată de o creștere în salturi a ritmului de lucru*, poate dăuna asupra calității actului de justiție *ceea ce s-a conturat ca o vulnerabilitate a direcției*.

Direcția Națională Anticorupție s-a remarcat prin faptul că, prin hotărâri de Guvern succesive adoptate în anii 2014 și 2015 a reușit să se adapteze rapid la creșterea volumului de activitate prin suplimentarea posturilor acestei structuri, atât la nivelul procurorilor, cât și al polițiștilor dar și al specialiștilor de înaltă calificare. Ținând cont de faptul că gradul de ocupare a posturilor a depășit permanent 90% iar bugetul a fost unul îndestulător, ar fi trebuit ca rezultatele Direcției Naționale Anticorupție să fie pe măsură. Cu toate acestea, s-a remarcat o tensiune permanentă în cadrul direcției, mai ales la nivelul structurii centrale, tensiune ce a ieșit la iveală în urma divulgării unor materiale în mass-media, dar și cu ocazia efectuării unor controale de fond de către Inspekția Judiciară. O astfel de tensiune nu poate decât să dăuneze ritmului de lucru și calității actului de justiție.

Anii 2017 și 2018 au reliefat faptul că, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție au activat procurori care au încălcat Codul deontologic și au instrumentat cu rea-credință anumite cauze penale, fapt regretabil având în vedere faptul că tocmai această instituție, care se pretinde a fi una de elită la nivelul judiciar românesc, ar fi trebuit să fie dincolo de orice bănuială în privința drepturilor omului.

Este posibil ca această tensiune din cadrul Direcției Naționale Anticorupție să fi fost una din cauzele neocupării unor posturi vacante. S-a remarcat faptul că și în anul 2018 sunt foarte multe posturi de conducere dar și de execuție ocupate cu delegare. Mai îngrijorător este faptul că sunt posturi de conducere în cadrul Direcției Naționale Anticorupție care sunt ocupate cu delegare de procurori din afara structurii. Lipsa titularilor pe aceste posturi nu constituie doar o vulnerabilitate, ci chiar o disfuncție ce poate afecta ritmul de lucru, calitatea actului de justiție și autoritatea procurorilor cu funcție de conducere delegați.

Deși în anii 2014 – 2015 a fost suplimentată succesiv organigrama Direcției Naționale Anticorupție, nu s-a observat cu adevărat o creștere a ritmului de lucru. Este adevărat că anul

2017 a înregistrat un număr record de dosare soluționate în cadrul Direcției Naționale Anticorupție însă, dacă ne raportăm la numărul de procurori avut în schemă și la volumul de activitate al structurii similare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și anume D.I.I.C.O.T., se observă că atât în anul 2017 cât și în anul 2018, numărul de dosare soluționate pe procuror este la jumătate față de cel al numărului înregistrat în cadrul celei din urmă structuri. Este chiar mai mic decât numărul înregistrat în cadrul parchetelor militare.

Anii 2016 și 2017 se remarcă prin creșterea constantă a dosarelor vechi soluționate. Acestea depășesc jumătate din totalul celor soluționate iar tendința pentru anul 2018 și următorii este ca acest procent să se majoreze.

Regretabil a fost faptul că procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție au fost cercetați penal și disciplinar pentru abateri de la Codul de procedură penală, Codul deontologic al magistraților, cu încălcarea gravă a drepturilor omului, a prezumției de nevinovăție, dar și cu afectarea imaginii Direcției Naționale Anticorupție și a sistemului judiciar în ansamblul său.

Rolul șefului Direcției Naționale Anticorupție nu este doar de organizare și coordonare a acestei structuri, dar și de menținere a unui echilibru în activitatea profesională, cu respectarea legilor, a drepturilor omului, a Codului deontologic al magistraților și al personalului auxiliar de specialitate, pentru a preveni pe viitor situații similare, care să ducă la situații de afectare a încrederii în sistemul judiciar românesc.

CAPITOLUL III

Soluții propuse pentru înlăturarea disfuncțiilor și vulnerabilităților identificate

Ultimii ani s-au remarcat prin faptul că a crescut accelerat rata achitărilor în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, ceea ce înseamnă că actul de justiție nu s-a ridicat la calitatea cerută în cadrul unei astfel de structuri. Sigur că se pune problema afectării imaginii sistemului judiciar, a încălcării drepturilor omului și a prezumției de nevinovăție și a calității profesionale a corpului magistraților ce fac parte din structură. S-a constatat faptul că, deși sunt foarte multe achitări, nu s-a făcut o analiză serioasă a acestora, cel puțin în rapoartele întocmite de către de către procurorul șef direcție. Este vorba, evident, de achitări dispuse pe alte temeiuri decât cele privind dezincriminarea sau lipsa pericolului social. În situația în care se constată că achitarea este imputabilă procurorului, se pune problema competenței profesionale a acestuia în condițiile în care un astfel de procuror înregistrează mai multe achitări pe situații similare, dar și a procurorului șef secție sau serviciu care a verificat legalitatea și temeinicia actului de sesizare a instanței. Pentru a se putea face o astfel de analiză, mai mulți procurori imparțiali vor trebui să verifice foarte serios.

Nu doar problema achitărilor este una presantă, ci și cea a restituirilor dispuse de către instanță. Este adevărat că aceste restituiri au fost foarte puține în raport cu achitări, însă este de dorit ca acestea să nu existe întrucât o restituire nu se poate face decât pe nelegalitatea actului de sesizare a instanței, astfel că aceasta poate fi evitată dacă sunt respectate prevederile legale.

Anul 2017 s-a remarcat și prin respingerea unor acorduri de recunoaștere a vinovăției iar Raportul întocmit de către conducerea Direcției Naționale Anticorupție nu a cuprins și o analiză a acestor soluții de respingere a acordurilor.

Modificările legislative din anul 2018 care au dus la adoptarea Legii nr. 207/2018 de modificare a Legii nr. 304/2004 vor genera o relaxare a încărcăturii pe procuror în ceea ce privește cauzele având ca obiect săvârșirea unor infracțiuni de corupție de către magistrați. Aceste cauze, pe viitor, vor fi de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care este obligat să înființeze o secție specială până la finele lunii octombrie. Ținând cont și de deciziile Curții Constituționale din ultima vreme, se prefigurează o scădere a volumului de activitate în perioadă cu circa 20%, scădere care este deja vizibilă încă de la începutul anului 2017 și care a continuat și în anul 2018. Acest fapt va permite procurorilor să

acorde mai multă atenție calității actelor întocmite, pentru a permite pe viitor o reducere substanțială a ratei achitărilor.

Ultimii ani, respectiv 2015, 2016, 2017, au dus la concluzia că procentul de admitere a căilor de atac declarate de către procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a scăzut constant, ceea ce impune o analiză asupra calității motivării sau oportunității declarării căilor de atac.

Situația resurselor umane atât în ceea ce privește profesionalismul și experiența procurorilor dar și în ceea ce privește posturile vacante, mai ales cel de conducere, impune o atenție deosebită.

Prin urmare, soluțiile pasibile pentru înlăturarea disfuncțiilor și vulnerabilităților identificate sunt următoarele:

- analiza foarte atentă a soluțiilor de achitare, restituire sau respingere a acordurilor de recunoaștere a vinovăției dispuse de instanță sau de judecătorul de cameră preliminară;
- evaluarea echilibrată a capacității profesionale a procurorilor și a muncii desfășurate ținând cont de volumul fiecăruia, de încărcătura cu dosare, de compartimente și specificul muncii fiecăruia;
- analiza repartizării posturilor de procuror și ofițer de poliție judiciară pe secții, servicii și birouri și regândirea organizării actuale;
- demersuri pentru ocuparea posturilor vacante de conducere și de execuție.

Toate aceste soluții trebuie dublate de o reorganizare a Direcției Naționale Anticorupție, ținând cont de modificările legislative în privința competenței materiale a direcției.

CAPITOLUL IV

Propuneri pentru îmbunătățirea activității manageriale a direcției

Organizarea activității Direcției Naționale Anticorupție s-a făcut prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 43/2002 dar și prin Regulamentul de ordine interioară, aprobat prin Ordinul nr. 1643/C/2015 al Ministrului Justiției. Procurorul șef direcție putea înființa secții în cadrul structurii numai cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii iar serviciile, birourile și celelalte compartimente puteau fi înființate și restructurate fără un astfel de aviz.

Prin adoptarea Legii nr. 207/2018 s-a modificat Legea nr. 304/2004 cu consecințe și asupra organizării Direcției Naționale Anticorupție. Astfel, pe viitor, atât birourile cât și serviciile și compartimentele vor putea fi reorganizate de către procurorul șef direcție numai cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

La circa 3 luni de la adoptarea Legii nr. 207/2018, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție va funcționa Secția pentru investigarea infracțiunilor comise de magistrați. Legea nu prevede vreo limitare a acestor infracțiuni, astfel că, inclusiv infracțiunile de corupție care până la acest moment erau în competența Direcției Naționale Anticorupție dacă erau comise de magistrați, vor fi investigate pe viitor de această secție. În viitorul apropiat toate infracțiunile de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție privind pe judecători și procurori, dar și celelalte dosare privind magistrații care au comis altfel de infracțiuni care sunt pe rolul parchetelor de pe lângă curțile de Apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau D.I.I.C.O.T., vor intra în competența nou-înființatei secții, ce va duce la o declinare de competență în toate cauzele înregistrate.

În spațiul public, a apărut informația că în cadrul Direcției Naționale Anticorupție ar fi circa 300 de cauze penale având ca obiect infracțiuni de corupție comise de către magistrați. Aceste cauze vor fi declinate și, în plus, pe viitor, nu se vor mai înregistra la Direcția Națională Anticorupție dosare penale având ca obiect infracțiuni de corupție comise de magistrați.

Efectele modificărilor legislative dar și ale deciziilor Curții Constituționale se vor reflecta în activitatea Direcției Naționale Anticorupție printr-o reducere a volumului de activitate cu circa 20% față de momentul sfârșitului semestrului I 2018. Scăderea de volum de activitate se va vedea nu doar în activitatea de urmărire penală, ci și în activitatea judiciară dar și în activitatea specialiștilor, inclusiv cei antifraudă și a Serviciului tehnic din cadrul Direcției

Naționale Anticorupție. Deja la nivelul anului 2018 se observă această scădere, mai ales în ceea ce privește numărul de dosare nou-înregistrate și numărul de rechizitorii.

Consecința tuturor acestor modificări reprezintă o reanalizare asupra modului de reorganizare a Direcției, ***o redistribuire a resurselor umane și o restructurare a secțiilor de urmărire penală.***

Scăderea volumului de activitate va permite o mai mare flexibilitate și în privința activității Secției judiciare. Se preconizează o modificare a Codului de procedură penală, mai ales prin eliminarea instituției camerei preliminare. În momentul în care au apărut diferite decizii ale Curții Constituționale legate de Codul de procedură penală, procurorul șef direcție a constatat o majorare a volumului de activitate a Secției Judiciare, preconizând o creștere cu circa 40% față de anul 2015. Într-adevăr în anul 2016 s-a înregistrat această creștere, însă trend-ul crescător s-a stabilizat în anul 2017 iar, începând cu anul 2018, este unul descrescător. Dacă va fi eliminată instituția Camerei preliminare, numărul de participări în ședințele de judecată a procurorilor Direcției Naționale Anticorupție va fi mult redus și atunci se va putea analiza **în ce măsură mai este nevoie de două servicii și un birou în cadrul Secției Judiciare.**

Acceași situație este și în cazul Serviciului Tehnic, care are deja două birouri și un compartiment iar majorarea numărului de posturi în cadrul acestui serviciu s-a justificat prin volumul mare de mandate de supraveghere tehnică și al lucrărilor ce țin de aceste mandate. Anul 2017 a reprezentat însă o scădere a volumului de activitate în cadrul acestui serviciu, scădere ce va continua și în 2018 și în anii următori.

Având în vedere datele statistice pe anii 2015 – 2018, am constatat o diferență foarte mare între volumul dosarelor soluționate de serviciile teritoriale. Se impune o analiză a distribuirii resurselor umane în funcție de volumul de activitate pe procuror și de complexitatea cauzelor instrumentate de aceste servicii. Se va vedea dacă este nevoie de o suplimentare a posturilor în teritoriu sau de o redistribuire a acestor posturi între serviciile teritoriale. La acest moment, sunt foarte puține posturi de execuție vacante în Direcția Națională Anticorupție iar redistribuirea acestora poate fi făcută cu oarecare dificultate.

Ținând cont de faptul că sunt foarte multe posturi de conducere vacante sau ocupate cu delegație de către procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, nu este de mirare faptul că activitatea din anul 2018 a cunoscut o reducere în soluționarea cauzelor. Se impune cu prioritate titularizarea acestor posturi de conducere și eliberarea posturilor de execuție, pentru a impulsiona soluționarea dosarelor, cu precădere a celor mai vechi de un an de la sesizare.

Pentru toate aceste lucruri, se impune ca procurorul șef direcție să emită ordine de reorganizare a structurii, inclusiv prin obținerea avizului CSM dar și să propună Ministrului Justiției un nou regulament de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție, regulament care să cuprindă și noua organizare a secțiilor, birourilor și compartimentelor.

Întărirea colaborării cu Consiliul Superior al Magistraturii, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pe toate planurile dar mai ales în materia cooperării internaționale și în vederea îndeplinirii Condiționalității 3 din Raportul Mecanismului de Cooperare și Verificare și a recomandărilor Uniunii Europene.

CAPITOLUL V

Compatibilitatea proiectului managerial cu strategia Ministerului Public pentru anul în curs și Strategia Națională Anticorupție din perioada anilor 2016 - 2020

În cadrul Ministerului Public a fost elaborată și pusă în practică Strategia pentru elaborarea și consolidarea dezvoltării și afirmării instituționale pentru perioada 2017 – 2020. Această strategie a fost elaborată ca urmare a faptului că ultimii ani s-au confruntat cu o întinerire masivă a resurselor umane, atât în cadrul Ministerului cât și în cadrul efectivelor poliției judiciare, cu o practică judiciară neunitară și cu o tendință de modificare a legilor tot mai acută. S-a ajuns la concluzia că se impune această strategie care a avut în vedere măsuri concrete care să stimuleze spiritul participativ al magistraților la proiectarea deciziilor de anvergură ale Ministerului Public. În cadrul acestei strategii, au fost lansate două proiecte instituționale inițiate din fonduri structurale. Aceste două proiecte au denumirea SIPOCA53 și SIPOCA 54.

Totodată, în luna noiembrie a anului 2017, s-a lansat un proiect denumit „*Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în faza de urmărire penală*”. Acest proiect a fost inițiat din fonduri proprii ale Ministerului Public și menit să contribuie la formarea și perfecționarea profesională a procurorilor în domeniul drepturilor omului.

Angajamentele strategice ale Ministerului Public, conform raportului domnului Procuror General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru anul 2018 sunt următoarele:

- centrarea activității procurorilor pe calitatea actului de urmărire penală, cu respectarea prezumției de nevinovăție și în termeni de eficiență;
- creșterea integrității instituționale prin promovarea măsurilor anticorupție și a criteriilor de etică profesională;
- continuarea combaterii corupției, precum și în ceea ce privește folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane;
- consolidarea rezultatelor înregistrate în combaterea evaziunii fiscale, a spălării banilor, a infracționalității privind mediul, acelei silvice ori a celei privind patrimoniul cultural și natural;
- continuarea monitorizării cauzelor penale sunt aspectul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în deplină concordanță cu standardele naționale și internaționale și practica CEDO;

- continuarea uniformizării practicii judiciare și remedierea aspectelor de greșită aplicare a legii în faza de urmărire penală;
- creșterea rolului preventiv al parchetului centrat pe intensificarea activităților de educație juridică.

Se remarcă faptul că strategia Ministerului Public pentru anul în curs reia aceleași obiective cu anii precedenți având în vedere și Strategia Națională Anticorupție pentru perioada anilor 2016 – 2020, ce a fost adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016. Această strategie continuă obiectivele strategiei care a fost pusă în aplicare în perioada anilor 2012 – 2015 și a preluat bunele practici dezvoltate în perioada anterioară, propunându-și îmbunătățirea aspectelor care au fost mai puțin funcționale anterior.

În Raportul de țară din 7 martie 2018, privind România, raport elaborat de Comisia Europeană cu nr. SWD(2018) 221 final în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, se remarcă faptul că Strategia Națională Anticorupție a fost lansată la nivel tehnic însă este necesar un sprijin politic concret pentru a putea fi realizate progrese reale (Comisia Europeană 2017k). Strategia a fost considerată ca fiind efecace dacă va fi pusă în aplicare corespunzător și va fi urmărită în mod adecvat pe teren. La nivel tehnic punerea sa în aplicare a început odată cu elaborarea de planuri de integritate în fiecare instituție publică și cu instituirea primului ciclu de evaluare inter pares.

S-a remarcat în raport că sistemul judiciar și rolul magistraților în ceea ce privește continuarea reformelor sunt în continuare pozitive, însă criticile aduse la adresa sistemului judiciar și a hotărârilor instanțelor subminează independența justiției și încrederea în sistemul judiciar.

Semnatarii raportului menționează că persistă, la toate nivelurile, corupția care rămâne un obstacol în calea desfășurării de activități economice. Lupta împotriva corupției a continuat dar a fost supusă unor presiuni tot mai mari în anul 2017 însă România dispune de un cadru juridic solid de combatere a corupției iar bilanțul pozitiv al instituțiilor judiciare în combaterea corupției s-a menținut în anul 2017. Comisia Europeană se arată îngrijorată de faptul că instituțiile judiciare și cadrul legal în vigoare referitor la combaterea infracțiuni de corupție sunt supuse unor presiuni și se arată preocupată în legătură cu capacitatea instituțiilor judiciare de a continua în mod efecace lupta împotriva corupției.

Direcția Națională Anticorupție a analizat permanent recomandările adresate României în domeniul luptei împotriva corupției cuprinse în rapoartele Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România și cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.

S-a urmărit permanent implementarea măsurilor ce au revenit în cadrul Condiționalității 3 a Deciziei Comisiei Europene pentru stabilirea unui mecanism de cooperare și verificare a progreselor României. Au fost redactate periodic rapoarte de progres privind măsurile luate de Direcția Națională Anticorupție iar această direcție a luat cunoștință de rapoarte prin intermediul Ministerului Justiției. Direcția s-a remarcat prin faptul că atât procurori cât și polițiști au participat în calitate de experți la diferite misiuni în cadrul programelor și proiectelor internaționale pentru a susține prezentări privind modelul instituțional al Direcției Naționale Anticorupție, cu aspecte practice în investigarea infracțiunilor de corupție. Totodată, s-au primit vizite de studiu și s-au organizat întâlniri de lucru în sediul Direcției Naționale Anticorupție.

De-a lungul ultimilor ani, procurori, specialiști și polițiști de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție au participat la conferințe internaționale, la seminarii anticorupție organizate de Academia de Drept European, T.A.E.X., O.E.C.D, P.N.U.D., Comisia Europeană, Consiliul Europei etc., susținând prezentări pe baza cazuisticii DNA. Au fost organizate vizite de studiu, cursuri și programe de instruire de O.L.A.F. prin intermediul programului HERCULE, Comisia Europeană, Școala Națională de Magistraturi din Franța, Ministerul Justiției prin Mecanismul Financiar Norvegian, programul Fondul de mobilitate pentru experți guvernamentali, finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe și implementat în parteneriat cu programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Ambasada SUA, Rețeaua Europeană de Formare Judiciară. S-au organizat vizite de studiu la sediul Direcției Naționale Anticorupție ale unor delegații de magistrați din mai multe țări europene în cadrul Rețelei Europene de Formare Judiciară (EJTN), dar și delegații de reprezentanți ai autorităților anticorupție guvernamentale și judiciare din țări aflate fie în Uniunea Europeană, fie în afara Uniunii.

Direcția Națională Anticorupție face parte din Rețeaua Europeană a Autorităților Anticorupție (EPAC/EACN), a participat, de asemenea, la activitățile desfășurate de OECD/ACN și Rețeaua Investigatorilor Anticorupție creată de această organizație, la Consiliul Europei/GRECO.

În cadrul Raportului Comisiei Europene din ianuarie 2017 către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, s-au făcut 12 recomandări, la finalul unui ciclu de 10 ani de aplicare a mecanismului. Se remarcă faptul că România se apropie de atingerea tuturor obiectivelor, ceea ce va duce la ridicarea monitorizării, însă mai sunt necesare eforturi pentru atingerea

unor aspecte cheie ce țin de responsabilitatea și responsabilizarea autorităților române, dar și de garanțiile interne necesare pentru a asigura caracterul de ireversibilitate al rezultatelor.

Ministerul Public și Direcția Națională Anticorupție în special și-au îndeplinit în mare parte misiunea de îndeplinire a Condiționalității 3 din Raport, remarcându-se faptul că, în cursul anilor 2017 și 2018, Ministerul Justiției a făcut demersuri concrete pentru monitorizarea îndeplinirii indicatorilor stabiliți în planul de acțiune aferent Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Judiciar pe perioada 2015 – 2020.

Pentru anul 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a întreprins mai multe măsuri pentru aducerea la îndeplinire a acțiunilor principale prevăzute în Strategia Națională Anticorupție 2016 – 2020 în vederea atingerii obiectivelor acesteia, cum ar fi: participarea la grupul de lucru care a elaborat proiectul metodologiei de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adoptate la tipologia faptelor analizate, contribuție la proiectul de Plan de integritate elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii pentru întregul sistem judiciar, elaborarea Raportului de evaluare privind reacția instituțională la incidentele de integritate pentru anul 2016, realizarea analizelor anuale privind soluțiile emise în cauzele având ca obiect, printre altele, și infracțiuni de corupție, transmiterea la Consiliul Superior al Magistraturii a informațiilor necesare pentru elaborarea Raportului privind implementarea inventarului măsurilor de transparență instituțională și prevenirea corupției pentru anii 2016 – 2017, precum și aducerea la îndeplinire a Recomandării nr. 11 din raport, respectiv întocmirea analizei rolului parchetelor în raportul cu Inspecția Judiciară în ceea ce privește efectuarea controlului parchetelor.

Toate aceste măsuri au fost semnalate în Raportul de conformitate pentru runda a IV-a de evaluare GRECO, publicat în ianuarie 2018 în urma reuniunii plenare de la Strasbourg din decembrie 2017.

Cu alte cuvinte, Strategia Direcției Naționale Anticorupție pentru perioada următoare nu se schimbă, urmează a se intensifica lupta împotriva corupției la toate nivelurile în conformitate cu recomandările Comisiei Europene și cu Strategia Națională Anticorupție 2016 – 2020, dar și cu Strategia Ministerului Public pentru anul în curs. Prezentul proiect are în vedere tocmai aceste obiective.